

INFORME 7/2016 sobre esborrany del projecte de Decret XX/2016, de XX de XXXX, que regula el funcionament de la Mesa de Diàleg Permanent amb Pares i Mares d'Alumnes de les Illes Balears

1. FETS

La Conselleria d'Educació i Universitat va presentar el passat 1 de setembre de 2016 al Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB) l'esborrany de Decret XX/2016, de XX de XXXX, que regula el funcionament de la Mesa de Diàleg Permanent amb Pares i Mares d'Alumnes de les Illes Balears

El mateix dia, la secretària del CEIB va enviar l'esborrany de decret als consellers per al seu coneixement i estudi, iniciant-se el procés de tramitació que marca el reglament del CEIB. El termini per a la presentació d'aportacions acabava dia 14 de setembre de 2016.

A la reunió de la Comissió Permanent del CEIB del dia 8 de setembre de 2016, es va acordar nomenar ponent el conseller del CEIB, senyor Pere Carrió i la comissió específica encarregada de l'estudi seria la d'Ordenació i Innovació.

El dia 14 de setembre es varen rebre unes aportacions del conseller senyor Vicenç Rodrigo de COAPA.

A la reunió de la Comissió Específica d'Ordenació i Innovació de dia 22 de setembre de 2016 s'analitzaren les aportacions rebudes i es va obrir un torn d'intervencions i de debat per a la redacció de l'informe que fou consensuat i elevat a la comissió permanent.

A la reunió de la Comissió Permanent celebrada el dia 7 d'octubre de 2016, el ponent va exposar el contingut de l'informe en base a les aportacions consensuades i aprovades per consens a la reunió de la Comissió Específica d'Ordenació de dia 22 de setembre de 2016.

L'esborrany d'informe es va aprovar per unanimitat després de realitzar algunes modificacions.

El dia 11 d'octubre de 2016 va remetre l'informe als consellers i conselleres per al seu coneixement i estudi i s'obrí un termini de presentació d'esmenes que finalitzà dia 21 d'octubre de 2016.

Dins el termini de presentació d'esmenes no se'n reberen, circumstància que es va comunicar als membres del ple en data 21 d'octubre.

Finalment, el dia 27 d'octubre l'informe fou aprovat per unanimitat de tots els membres assistents a la reunió del plenari.

2. INFORME

2.1. BASES LEGALS

La Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació garanteix en el títol preliminar, article 5, la llibertat d'associació de pares i mares dels alumnes, i atribueix a les administracions educatives la missió d'afavorir l'exercici d'aquest dret, així com també la formació de federacions i confederacions.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació recull en el títol V, de Participació, autonomia i govern dels centres, article 119.5, el dret dels pares i les mares dels alumnes a participar en el funcionament dels centres docents per mitjà de les seves associacions, per la qual cosa les administracions educatives han d'afavorir la formació i la informació que se'ls adreça.

La Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, a l'apartat II del preàmbul, considera que són necessaris canals i hàbits que ens permetin restaurar l'equilibri i la fortalesa de les relacions entre els alumnes i les alumnes, les famílies i les escoles. Les famílies són les primeres responsables de l'educació dels fills i per això el sistema educatiu ha de comptar amb la família i confiar en les seves decisions.

El Reial decret 1533/1986, d'11 de juliol, regulador de les associacions de mares i pares d'alumnes en els consells escolars dels centres públics i concertats, assigna a aquestes entitats en l'article 5, entre altres funcions, la de facilitar la representació i la participació de pares i mares en els consells escolars de centres públics i concertats i en altres òrgans col·legiats.

La Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears defineix i regula en l'article 17 els òrgans col·legiats de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

El Decret 188/2003, de 28 de novembre, pel qual es regulen les associacions de pares i mares d'alumnes i les federacions i confederacions d'aquestes, reconeix en l'article 5 la finalitat de promoure la representació i participació dels pares i les mares dels alumnes en els consells escolars dels centres públics i concertats i altres òrgans col·legiats.

El Decret 24/2015 de 7 d'agost, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i que atorga a la persona titular de la Conselleria d'Educació i Universitat, per mitjà de la Direcció General d'Innovació i Comunitat Educativa, la competència en matèria d'impuls i foment de la innovació educativa, família i participació, moviment associatiu (d'alumnes i de pares i mares), consells escolars (autonòmic, insulars, municipals i de centre), activitats i serveis complementaris,

gestió de les beques i ajuts en l'àmbit educatiu no universitari, noves tecnologies aplicades a l'educació, materials didàctics i llibres de text, atenció a la diversitat, primera infància, convivència, i èxit escolar.

2.2. NORMA QUE SUBSTITUEIX I MOTIVACIÓ

El Decret 36/2015, de 15 de maig, constitueix i regula el funcionament de la Mesa de Diàleg Permanent entre l'administració educativa i les federacions i confederacions d'associacions de pares i mares d'alumnes matriculats a centres sostinguts amb fons públics de les Illes Balears com un òrgan col·legiat d'informació, estudi, discussió i seguiment dels assumptes que afecten qüestions pròpies del sistema educatiu de les Illes Balears, a fi de facilitar un apropament més gran entre l'Administració i els pares i mares o tutors legals dels alumnes sense perjudici de la funció assessora que ja desenvolupen el Consell Escolar de les Illes Balears i els consells escolars municipals i insulars.

No obstant això, es fa necessari equilibrar la representació dels membres d'aquesta Mesa de Diàleg per assegurar que l'intercanvi d'informació, el debat i la col·laboració entre representants de diferents àmbits es duen a terme de manera equitativa. D'altra banda, atès el fet insular d'aquesta comunitat autònoma, s'han d'articular mecanismes que facilitin l'assistència de tots els membres a les reunions, els quals consisteixen a concedir una indemnització econòmica per desplaçament i manutenció als membres residents en una illa diferent a aquella on es convoqui la reunió. Amb aquests objectius es redacta un nou decret que substitueixi el Decret 36/2015, de 15 de maig.

Tot i que les modificacions proposades afecten articles molt concrets del Decret 36/2015, es considera convenient aprovar una norma nova, en lloc de modificar l'anterior, per garantir el principi de seguretat jurídica, d'acord amb la doctrina del Consell Consultiu.

ESTRUCTURA DE L'ESBORRANY DE DECRET

L'esborrany de decret xx/xxxx, de xx de xxxx de xxxx, pel qual s'estableix consta de **10 articles, dues disposicions addicionals i una disposició derogatòria única.**

2.3. CONSIDERACIONS I PROPOSTES GENERALS

En general es proposa **substituir l'expressió "pares i mares" per "famílies"** a tot el document sempre que fa referència a aquest col·lectiu sense relacionar-lo amb les paraules APIMA, Federacions o Confederacions. Aquest concepte és molt més ample en la concepció de les persones que tenen responsabilitats educatives i familiars sobre l'alumnat i no atorga cap dret extraordinari a ningú que no estigui participant ja activament dins el nostre col·lectiu.

És un fet sociològic que el concepte i la tipologia de les famílies ha canviat de forma significativa les darreres dècades i la heterogeneïtat de fórmules actual implica una visió més oberta i inclusiva de persones que són responsables i participen de forma directa en l'educació dels alumnes. Padrins, padrines, parelles de fet dels pares i/o les mares biològics, etc ... més enllà del que recull la legalitat mereixen ser tinguts en compte.

2.4. CONSIDERACIONS I PROPOSTES ESPECÍFIQUES

Al títol

La principal modificació conseqüència de la consideració general seria la nomenclatura del títol de la norma que proposam que es canviï sigui per “...**Mesa de diàleg permanent amb les famílies d'alumnes de les Illes Balears**”.

A l'article 4.1

Es parla de “fer propostes sobre els assumptes que afectin l'àmbit educatiu de les Illes, en especial sobre avantprojectes i projectes de disposicions normatives rellevants”. L'abast d'aquest article és amplíssim i a l'hora inconcret, malgrat això entenem que parlar d'avantprojectes i projectes implica un estat de tramitació molt inicial i per descomptat previ a l'elevació a informe del CEIB. No obstant tot queda subjecte a la voluntat de la Conselleria i el compromís de compartir la normativa, ja que des de les nostres entitats és fàcil que ignorem inclús la seva existència.

És per això que, malgrat la dificultat per concretar, proposam que s'afegeixi “**amb compromís de consulta sobre aquelles qüestions que afectin els drets de les famílies, els drets de l'alumnat, les associacions de famílies d'alumnes i la participació de la comunitat educativa**”.

A l'article 4.3

Proposam eliminar “**sense funcions decisòries**” ja que a l'article 5a) queda explicitat.

A l'article 6.e

Cal afegir al final del text “**amb veu i sense vot**” per tal d'evitar una descompensació en les decisions.

Article 6.f

Probablement és la qüestió més important a tractar. Es parla d'igualar el nombre de representants de la Conselleria i el de les Confederacions en cas que “el nombre de direccions generals” sigui superior al de les Confederacions.

A la reunió constitutiva de la Mesa de Diàleg mantinguda va quedar molt clar que “en qualsevol circumstància els membres del col·lectiu de famílies sempre seria superior al de representants de la conselleria” sense fer distinció ni excloure la presidència de la Mesa, com fa la redacció actual. La qüestió de fons és que en cap cas, ni que sigui en un organisme tan presumptament innocu com aquest, l'administració hauria de poder usurpar l'opinió de les famílies.

Avui mateix, la composició de la Mesa la conformen les FAPA de Formentera, Eivissa, Menorca i Mallorca, la CONFAECIB i la COAPA Balears, això fa un total de 6 persones que d'acord amb la redacció actual és un nombre major al de direccions generals, que són 5. Si sumam la presidència són 6 i amb el vot de qualitat recollit a l'article 23.d de la Llei de procediment administratiu del que preveu l'aplicació l'article 9 d'aquest Decret, donaria majoria a l'administració per fer prosperar qualsevol proposta sobre els 3 membres de reconegut prestigi (article 6.e d'aquest Decret) i l'equilibri de la Mesa quedaria greument afectat.

Així, doncs, consideram necessari que a l'article 6.f es substitueixi la redacció actual per: **“f) En el cas que el nombre de representants de la Conselleria d'Educació i Universitat sigui igual o superior al de federacions i confederacions de famílies, s'ha d'incrementar el nombre de representants de les federacions i confederacions de famílies, d'acord amb la representativitat de cada federació, fins superar en un membre com a mínim el nombre de representants de la Conselleria d'Educació i Universitat”**.

Article 8.1

Es parla de l'article 26.3 de la Llei 30/92, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques però atesa la implantació de la Llei 40/2015, de 1 d'octubre, de Procediment administratiu comú de les administracions públiques que derogarà la Llei 30/92 (disposició derogatòria única. 2), en bona tècnica jurídica i tenint en compte que entra en vigor a principis d'octubre, quan encara no s'haurà aprovat aquest nou decret de la Mesa de diàleg, s'hauria de preveure l'actualització assenyalant els articles corresponents per poder valorar el seu abast.

Article 8.2

Es parla de les convocatòries en cas d'urgència però no es preveu cap justificació que doni empara al criteri de la Presidència i avaluï la convocatòria. És per això que consideram que **s'hauria d'afegir “ i el primer punt de l'ordre del dia serà la justificació i votació prèvia de la urgència”**.

Article 9.1

Es torna a parlar de la Llei 30/92 que quedarà derogada a principi del mes d'octubre i per tant cal posar en coneixement dels serveis jurídics aquests fets perquè es revisi la redacció i es comuniqui una nova redacció que s'adapti a les expectatives consensuades, ja que a la Llei 40/2015 que la substituirà no es parla amb concreció dels organismes col·legiats.

Disposició transitòria única

Es planteja una qüestió que consideram especialment preocupant perquè es preveu la legitimitat de l'actual constitució de la Mesa, quan no hi ha res que no permeti esperar a la reconstitució de la Mesa amb la inclusió de les noves propostes. Ens expressam en aquests termes perquè tal i com està constituït avui l'organisme no resulta admissible la nostra participació i si no es produeixen els canvis proposats ens

podríem plantejar, inclús, la renúncia de la nostra Confederació a participar de l'organisme.

És per això que **proposam la retirada d'aquesta transitòria** per evitar legitimar qualsevol acció de la Mesa constituïda amb redacció imposada per la legislatura anterior i, en aquest cas, **afegir una disposició derogatòria de la norma substituïda**.

CONSIDERACIÓ FINAL

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 27 d'octubre de 2016, aprova aquest informe 06/2016 per unanimitat dels consellers i conselleres presents en el moment de la votació, la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consell escolars de les Illes Balears.

Palma, 27 d'octubre de 2016

La secretària

El president

Margalida Salom Torrens

Pere Carrió Villalonga